

Anmeldelser

I dette nummer af Sygeplejersken anmeldes følgende bøger: "Psykosociale behov ved akut og kritisk sygdom", "Lysglimt - om forældretab i barndommen" og "Læreprocesser i klinisk sygeplejerskeuddannelse: Viden og erfaringer fra projektet PÅ TVÆRS" samt Sygeplejersken Podcast "No. 6 - Frys, flygt eller angrib - forstå delir"

Sygeplejersken 2020 ; (11): 46-48. Anmeldelser

Nye måder at tænke sygepleje på

Dag-Gunnar Stubberud (red.)

Psykosociale behov ved akut og kritisk sygdom

Gads Forlag 2020, 264 sider – 299,95 kr.

Uanset hvor meget erfaring du har, efterlader "Psykosociale behov ved akut og kritisk sygdom" dig med øget selvrefleksion og nye måder at tænke sygepleje på.

Bogen giver et dybdegående indblik i de følelser, patienter med akut og kritisk sygdom gennemlever i forbindelse med indlæggelse, og den beskriver, hvordan sygeplejersken ved at kombinere erfaring, medicinsk viden og færdigheder med en medmenneskelig holdning kan hjælpe patient og pårørende til øget mestring.

Ved anvendelse af forskningsartikler argumenterer bogen for, at der er et behov for øget fokus på patient og pårørendes psykosociale behov, og som læser inspireres man af de mange tiltag, der

præsenteres. Når man har læst bogen, er man helt overbevist om, at større fokus på patient og pårørendes psykosociale behov vil skabe et bedre indlæggelsesforløb, et bedre forløb efter hjemsendelsen og/eller en bedre afslutning på livet.

En stor kvalitet ved "Psykosociale behov ved akut og kritisk sygdom" er den balance, der er mellem forsknings-, udviklings- og erfaringsbaseret viden. Bogen refererer i meget høj grad til forskningsartikler, lovgivning og relevante teoretikere inden for bl.a. sygepleje, kommunikation, psykologi og filosofi, hvilket gør den evident og troværdig. Men samtidig anvendes udviklings- og erfaringsbaseret viden, hvilket gør bogen vedkommende og praksisnær.

Bogen kan læses som helhed, hvilket absolut giver det største indblik i de psykosociale aspekter ved akut og kritisk sygdom. Men den kan også anvendes som opslagsværk, idet hvert kapitel beskæftiger sig med en ny gruppe patienter eller pårørende, herunder voksne, børn og unge, den intensive patient, pårørende til den voksne patient, pårørende til børn, mindreårige pårørende og flerkulturelle patienter. Hvert kapitel afsluttes med referencer og forslag til uddybende litteratur, hvilket giver læseren mulighed for at fordybe sig yderligere.

Bogen er skrevet til studerende på grunduddannelsen i sygepleje, studerende på de sundhedsfaglige master- og kandidatuddannelser samt sygeplejersker og andre sundhedsprofessionelle, der arbejder med akut og kritisk syge patienter. Men den bør læses af alle, der plejer og behandler akut syge og kritisk syge patienter.

Bogen er skrevet af tre norske sygeplejersker, men er oversat til dansk og refererer til dansk lovgivning. Den bringer dog også inspiration fra norsk sygepleje og lovgivning.

Fire reaktioner på at miste en far

Elisabeth Arendt

Lysglimt – om forældretab i barndommen

Gads Forlag 2020, 164 sider – 249,95 kr.

“Vi kan blive klogere på os selv, når vi tør spejle vores liv i hinanden. Med afsæt i denne enkle livsfilosofi har jeg skrevet denne bog.”

Sådan indleder sognepræst Elisabeth Arendt sin bog om den sorg, der ramte hende og hendes tre søskende, da deres far døde. Elisabeth var 11 år, hendes søskende henholdsvis 9, 6 og 3½ år. Bogen er en fælles erindringsbog og er blevet til på baggrund af samtaler, som Elisabeth Arendt har haft med sine søskende og mor om den betydning, tabet og sorgen har haft for deres barndom og voksenliv.

De fire søskende har reageret forskelligt, og bogen er sendt ud i verden i håbet om, at sorgramte børn og deres familier kan få forståelse for, hvor forskelligt børn kan reagere på forældretab. Elisabeth tog som den ældste ansvaret for de mindre søskende, Kristin, den næste i rækken, fik angst og en langvarig sorgreaktion. Jakob påtog sig som ældste

dreng at være mand i huset, og Andreas, som kun var 3½, da faderen døde, har hele livet lidt under ikke at kunne huske sin far.

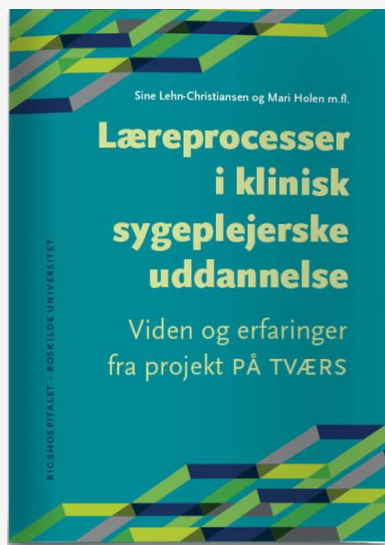
De fire personlige beretninger er inspirerende for professionelle, som arbejder med børn, der har mistet en forælder, og for voksne, der som børn har mistet

Sidstnævnte vil givetvis kunne spejle sig i en af de fire.

Man er i godt selskab med Elisabeth Arendt og hendes søskende i “Lysglimt”.

Hanne Lindhardt, MSA, sundhedsplejerske

Vanskeligt at skabe kvalitet i klinisk uddannelse

Sine Lehn-Christiansen og Mari Holen m.fl., Webgruppen på Rigshospitalet (red.)

Læreprocesser i klinisk sygeplejerskeuddannelse: Viden og erfaringer fra projektet PÅ TVÆRS

240 sider – 200 kr. Bogen rekvireres på e-mail

betina.wilhelm@regionh.dk

Bogen omhandler projektet PÅ TVÆRS. Gennem “Projektklassen” med studerende fra Københavns Professionshøjskole forsøgte projektet at kvalitetsudvikle den kliniske del af sygeplejerskeuddannelsen. Bogen er et vigtigt bidrag til drøftelser af det kliniske læringsrum og af, hvordan studerende gennem den kliniske uddannelse kan rustes til at arbejde som sygeplejersker i en tid med stigende krav og kompleksitet i sygeplejen.

Projektet PÅ TVÆRS ønskede at styrke de studerendes selvstændighed og evne til kritisk refleksion gennem forskellige pædagogiske metoder:

sundhedsfaglig supervision, Den Pædagogiske Refleksionsmodel (PRM), simulation, klinisk færdighedstræning, medicinhåndtering og farmakologiske kompetencer. Bogen beskriver læringspotentialer og erfaringer med metoderne, men metoderne uddybes ikke teoretisk, og der gives ikke konkrete forslag til implementering.

Bogen er velskrevet og anbefales varmt som inspiration til uddannelsessteder, der ønsker at arbejde aktivt med at udvikle klinisk læring. Bogen giver et meget realistisk indblik i, hvor vanskeligt det er at skabe det optimale læringsrum i en klinisk praktik, hvor der er stigende pres på ressourcerne. Løbende inviteres læseren, med afsæt i erfaringsbaserede anbefalinger, til refleksioner over, hvordan man kan skabe viden om og kvalitet i klinisk uddannelse. Bogen er krydret med personlige beretninger fra de studerende, som fastholder den kritiske refleksion hos læseren og giver et billede af den enorme kompleksitet i klinisk læring.

Projektet er fulgt af forskerne Sine Lehn-Christiansen, cand.mag., ph.d., og Mari Holen, cand.cur., ph.d., og bogen præsenterer et udsnit af deres forskning. Det anbefales at læse kapitlet "Tre diskurser om personlig pleje". Kapitlet giver indblik i et højaktuelt tema og i de studerendes ambivalens ift. forståelse af sygeplejens kernekompetence.

Mette Elkjær, cand.cur., ph.d.-studerende, Uddannelseskoordinator Akutsygeplejeuddannelsen, Region Syddanmark, Sygehus Sønderjylland, Fælles Akutmodtagelse

Kognitive problemer overses

Sygeplejersken Podcast

No. 6 – Frys, flygt eller angrib: Forstå delir

10. juni 2020

I podcasten er det sygeplejersker fra en ortopædkirurgisk afdeling, som fortæller om deres arbejde med at forbedre hjælpen til patienter i delir. Baggrunden for indsatsen var et ønske om at forebygge voldsepisoder, specifikt i relation til indlagte i delir, men med fokus på at både patient og sygeplejerske skulle føle sig mere sikre.

Lytteren får mange meget praktiske og let omsættelige råd om, hvordan man kan tilpasse hjælpen, så patientens angst og vrede begrænses. Rådene omfatter både den verbale og nonverbale kommunikation, men også planlægning og organisatoriske tiltag. De strategier sygeplejerskerne omtaler viser, at de har fået en omfattende indsigt i den delirøse patients manglende evne til at forstå den omgivende verden og den deraf følgende angst.

Men sjovt nok er sygeplejerskernes forklaringer på patientens reaktionsmåder begrænset til sammenligninger med reptilhjernens reaktionsmekanismer, uden at de eksplicit omtaler patienternes underliggende kognitive problemer.

Det skal dog bestemt ikke afholde sygeplejersker fra at høre podcasten, for den er et brugbart supplement til litteraturen om delir og et godt eksempel på, at mange voldsepisoder kan forebygges, når man tilpasser hjælpen til patientens kognitive funktionsevne.

Kirsten Gotfredsen, sygeplejerske, konsulent Masterclass på Demensområdet

Kort nyt om bøger v/Jette Bagh, cand.cur., fagredaktør Sygeplejersken og Fag&Forskning

Jeppe Carsce Nissen

Til de sidste dage. Ord, tanker og sange

Bibelselskabets Forlag 2020, 40 sider – 89,95 kr.

Et spiralhæfte med indhold, der passer til de sidste dage, hvis den, der sidder ved dødslejet, er nogenlunde velbevandret i den kristne kultur. Indholdet består bl.a. af digte – et enkelt skrevet af Lene Malmstrøm, sygeplejersken, som blev kendt for sine udgivelser om livets vanskelige sider i 1990'erne. Benny Andersen, Anne Linnet og kendte salmedigtere som B.S. Ingemann og Jakob Knudsen er også repræsenteret. Ud over citater fra bibelen er velsignelse og fadervor at finde i afslutningen af hæftet sammen med vejledning i udsyngning af den afdøde. Forfatteren, som er præst, fortæller i introduktionen til bogen, at der er forsøgt at favne bredt i livssyn, så alle kan bruge hæftet ved et dødsleje. Umiddelbart synes jeg, at hæftet taler til gamle mennesker, som er bekendt med folkekirkens ritualer og traditioner – og det er der ikke noget galt med.

Marie Lenstrup

Overlevelsesmanual for omsorgspårørende

Frydenlund 2020, 256 sider – 299 kr. (vejl.)

Titlen er ikke nem. Faktisk vanskelig at få frem i ét stykke, hvis man befinder sig i en boghandel og vil bestille bogen.

En guide, en selvhjælpsgruppe på papir kalder forlaget den. Forfatteren har taget sig af sin syge mand i 12 år og skrevet om dette arbejde på baggrund af sine erfaringer. Hun henviser desuden til fem bøger og et antal foreninger og hjemmesider. Hun skriver jordnært og konkret. Formen er "du", og indholdet spænder fra økonomi over seksualitet til testamente og længsel efter kærestens død, hvilket er et stort tabu at berøre. Forfatteren er en ærlig sjæl, der tager livtag med det meste, og bogen vil sikkert falde på et tørt sted hos pårørende, der ikke har mulighed for at lufte negative tanker og svære problemer overfor familie eller venner.

Mette Mølgaard Hansen

Når luntten bliver for kort. Stress hos sygeplejersker

Forlaget Naturligvis 2020. 178 sider – 189,95 kr.

Forfatteren, som er sygeplejerske, stresscoach og masterstresscoach, baserer denne bog på interview med 40 sygeplejersker, som har meldt sig frivilligt til at deltage i et interview om deres oplevelser med stress i deres arbejdsliv. Otte formål er der med bogen, jeg nævner blot et enkelt: At øge indsigt og viden om stress hos sygeplejersker. Får læseren så det? Ja, men det kan være vanskeligt at overskue mængden af information, for bogen er sat med små typer, så der står rigtigt meget på hver enkelt side. Desuden består spørgerammen af 69 spørgsmål. Forfatterens baggrund fylder, og hun sammenligner sin egen historie med informanternes. Hun er åben og ærlig i beskrivelsen af sin manglende baggrund i forskning og metode, men gør absolut sit bedste for at præsentere de mange, mange resultater sobert og redeligt.

Emneord:

Litteratur